

Z OBSAHU

Generační konflikt v Církvi, str. 5

Poselství faráře arského, str. 6

Rozhovor s hebrejským vikářem, str. 8

Ekonomické náklady rozvodu, str. 13

Tradice Otců

Z listu

svatého Klementa I.,
papeže, Korinťanům
[papežem 88–97]

Je psáno: Přimknete se k svatým, protože ti, kdo se k nim přimknou, budou posvěceni. A na jiném místě se praví: S mužem čistým budeš čistý, s vyvoleným budeš vyvolený, ale se zvrhlým budeš zvrhlý. Přimknete se tedy k čistým a spravedlivým: ti přece jsou Boží vyvolení. Proč jsou mezi vámi spory, hněv, nesváry, roztržky a boje? Což nemáme jednoho Boha a jednoho Krista a jednoho Ducha milosti vylitého na nás? A není jediné povolání v Kristu? Proč trháme a rveme údy Kristovy, bouříme se proti vlastnímu tělu a dospíváme ve své pošetlosti tak daleko, až zapomínáme, že jsme jedni údy druhých? (...)

Vezměte do rukou list blaženého apoštola Pavla. Co vám napsal nejdřív, když začal hlásat evangelium? Opravdu z Ducha svatého vám napsal o sobě, o Kéfovi a o Apollovi, protože i tehdy u vás došlo k rozštěpení. (...)

Rychle s tím tedy skončeme, padněme na kolena před Hospodinem a s pláčem jej prosme, aby nám byl milostivý, opět se s námi smířil a přivedl nás zpět k našemu důstojnému a svatému životu v bratrské lásce. Neboť to je brána spravedlnosti otevřená k životu, jak je psáno: Otevřete mně brány spravedlnosti, vejdu jimi, abych vzdal díky Hospodinu. Toto je brána Hospodinova, jí procházejí spravedliví. Mezi mnoha otevřenými branami je pouze tato branou spravedlnosti: brána v Kristu.

Spor o meze politiky

Národ pod diktaturou pozitivního práva?

Dne 18. června diskutovala Rada vlády pro lidská práva návrh na vypuštění § 13 odst. 2 zákona č. 115/2006 Sb. o registrovaném partnerství. Řečeno prostou češtinou, jde o návrh, který chce umožnit individuální adopci dítěte i těm osobám, které žijí v registrovaném partnerství. Formulace o individuální adopci kryje skutečnost, že by se takto umožnila adopce homosexuálním párům.

Požadavek faktického schválení adopcí pro homosexuální páry podpořilo 11 ze 17 oprávněných hlasů: pouze šest lidí (včetně mne) bylo proti.

Jde o zásadní otázku, což bylo patrné mj. z toho, že debata o tomto bodu trvala téměř dvě hodiny. Zazněly tu i ideologické výlevy, ale zásadní spor se odehrál mezi právníky. Šlo o spor mezi zastánci pozitivního práva, vycházejícího z aktuálních politických priorit, a zastánci práva přirozeného, podle nichž toto právo, *ius naturale*, existuje nezávisle na politické objednávce společnosti nebo státu.

Přirozené právo je doktrína, jež tvrdí, že jsou zde od přirozenosti dané právní

principy, jejichž cílem je dosažení spravedlnosti. Tyto principy nesmí platné právo pomínout, má-li zůstat právem, nikoli pouhým legalizovaným bezprávím.

Přirozené právo staví na skutečnostech, jež samy o sobě nejsou – a nemohou být – stanoveny zákonem, jež nepodléhají parlamentu ani žádným jiným politickým institucím. Jelikož svůj úvodník píše 22. června, na svátek svatých mučedníků kardinála Johna Fishera a sira Thomase Mora, nemohu nepřipomenout, že právě za tuto pravdu oba svatí mučedníci zemřeli: tak jako parlament nemůže rozhodnout o existenci Boží, nemůže ani rozhodnout, že se politický vůdce (král) stává hlavou všeobecné církve, tvrdili shodně oba.

Dnešní podoba sporu akcentuje antropologický rozměr otázky: má vláda a parlament právo rozhodnout o tom, zda manželství a rodičovství je založeno svazkem jednoho muže a jedné ženy, nebo má právo definici manželství a rodičovství změnit?

Dokončení na straně 2

Portréty Thomase Mora z r. 1527 a Johna Fischera z let 1497–1543 od Hanse Holbeina ml.

ZPRÁVY

Charita pro oběti povodní na severovýchodní Moravě

Jednotlivé složky Charity ČR se podle svých možností zapojily do pomoci lidem, které v těchto dnech postihla povodeň a to v součinnosti s ostatními složkami Integrovaného záchranného systému, jehož je Charita ČR součástí.

Pracovníci Diecézní charity ostravsko-opavské odvázejí do Nového Jičína vysoušeče a jedou se domluvit na dalším postupu pomoci. Další pomoc připravují Charity v olomoucké arcidiecézi.

Podle zkušeností, které jednotlivé Charity nabyly při pomoci po povodních v letech 1997, 1998 a 2002, bude pomoc následovat v několika fázích. Po první

vlně okamžitě materiální pomoci bude nutné se postarat o obnovu bydlení a věnovat se i psychické pomoci obyvatelům postižených oblastí. Charita se tradičně věnuje zejména těm, kdo si pro stáří, nemoc nebo hendikep nedokážou v dané situaci pomoci sami.

Charita ČR vyhláší sbírkové konto na pomoc obětem povodní na východní Moravě na **číslo účtu: 22770022/0800** u České spořitelny, variabilní symbol: 906. Současně Charita věnuje ze svého sbírkového účtu na tento účel 300 000 Kč.

Jan Oulík

Foto: Tomáš Hájek, Lidové noviny

EU podpoří zkoumání totalitní minulosti Evropy

15. června schválila Rada EU pro všeobecné záležitosti prohlášení ke 20. výročí demokratických změn ve střední a východní Evropě. Říká se v něm: „Rada sdílí názor Evropského parlamentu vyjádřený v prohlášení ‚O evropském svědomí a totalitarismu‘. Má-li se posílit evropské povědomí o zločinech spáchaných totalitními režimy, je třeba uchovat památku těžké evropské minulosti, neboť usmíření bez paměti je obtížné. Rada uznává úsilí, jež v tomto směru vyvinuly členské státy i Evropská ko-

mise a vítá výzvu Evropského parlamentu k ustavení *Platformy pro evropskou paměť a svědomí*, jež poskytne podporu spolupráci mezi národními institucemi, jejichž úkolem je zkoumání a připomínání totalitních režimů. Aby se pokrok na tomto poli urychlil, vyzývá Rada Evropskou komisi, aby využila všechny existující finanční nástroje, mj. program *Evropa pro občany*.“

Uvedené prohlášení patří k zásluhám českého předsednictví EU.

RC

Dokončení ze str. 1

Spor o legalizování homosexuálních svazků není v této souvislosti tak významný: je faktem, že v naší společnosti žijí homosexuální páry, a jde o to, zda mají být legalizovány. Otázka definice rodiny je mnohem závažnější: může vláda a parlament svým rozhodnutím změnit přirozený charakter manželství a rodiny?

Tuto otázku má rozhodnout vláda a parlament; rada pro lidská práva má jen poradní hlas. Přesto i rozhodnutí rady pro lidská práva má zásadní význam pro charakter naší společnosti: na to, zda postaví své instituce na přirozených základech, nebo podle ideologických tlaků na změnu přirozené definice manželství a rodiny.

Michaela Freiová

Budou schváleny adopce pro homosexuální páry?

18. června projednala Rada vlády pro lidská práva návrh výboru pro sexuální menšiny, aby byl zrušen zákaz individuální adopce pro osoby žijící v registrovaném partnerství obsažený v zákoně o registrovaném partnerství. K návrhu se odmítavě vyjádřilo Ministerstvo práce a sociálních věcí i ministerstvo vnitra (jehož zástupkyně však hlasovala pro návrh). Poměrem 11:6 byl návrh schválen. De facto znamená schválení adopce homosexuálními páry.

Rada má pouze poradní hlas, návrh musí ještě projednat vláda a schválit parlament.

RC

Obama rozpustil radu pro bioetiku

Ačkoli měla vládní rada pro bioetiku v současném složení pracovat až do září a do té doby se několikrát sešla, obdržela dopis od presidenta Obamy, že její další činnost není žádoucí.

Rada se nedávno, v poměru 10:8, postavila kriticky proti presidentově vyhlášení o klonování a výzkumu na embryích.

Proslýchá se, že Obama hodlá jmenovat novou radu.

Kathnet

ZPRÁVY

Rabín hájí Pia XII.

Americký rabín Erich A. Silver až do loňského září vznášel pochybnosti a námitky ohledně beatifikace Pia XII.; nyní se za něho přimlouvá a navrhuje uznat papeže Pacelliho za svatého. Píše to v předmluvě ke knize sestry Margherity Marchione „Papež Pius XII. Antologie textů k 70.výročí jeho papežské korunovace“, kterou v italštině a angličtině vydává v těchto dnech Vatikánské knižní nakladatelství.

„Myslel jsem“ - píše Silver ve zmíněné předmluvě - „že papež mohl udělat více. Chtěl jsem vědět, zda opravdu byl spoluviníkem, pasivním antisemitou, zatímco miliony Židů byly vražděny. Potom jsem se však v září loňského roku na pozvání Gary Kruppa účastnil sympozia, pořádaného nadací Pave The Wave, na kterém se hovořilo o roli papeže Pia XII. během holokaustu“. Při té příležitosti se rabín Silver seznámil se sestrou Marchione a asi padesáti rabíny, kněžími, odborníky a žurn-

listy, kteří toto téma důkladně zkoumali. Bylo to pro něho jako blesk z čistého nebe.

„Důkazy, které jsem viděl“ - píše dále americký rabín - „mne přesvědčily, že jedinou motivací jednání Pia XII. bylo zachránit všechny Židy, které mohl.“ A pokud jde o negativní obraz, jenž je rozšířen o Pia XII.?

Podle Silvera jde o pouhé lži spojené s návykem nepátrat po pramenech a historických faktech. Mnozí - píše rabín Silver - se tak stali „nástrojem těch, kdo nenáviděli papeže Pia XII. jenom proto, že byl antikomunista, přičemž Židé jim byli lhostejní. „Je třeba vzít na vědomí“ - zdůrazňuje Silver - „že po skončení války až do jeho smrti Židé nepřetržitě Pia XII. uznávali za svého zachránce. Doufám, že kanonizace papeže Pia XII. bude moci rychle pokračovat, aby nejenom katolíci, ale celý svět mohl poznat dobro, které tento Boží muž vykonal.“

RaVat

Chtěl Hitler zabít Pia XII.?

Deník *Avvenire* přinesl 16. června další svědectví o Hitlerově úmyslu unést nebo zabít Pia XII. Už dříve se tvrdilo, že Hitler nařídil veliteli SS v Itálii, generálu Karlu Wolfovi, aby obsadil Vatikán a zajal papeže. Uvedl to mj. Dan Kurzman ve své knize z roku 1997 *A special mission: Hitler's secret plot to seize the Vatican and kidnap Pope Pius the XII.*, kde cituje přímo Wolfa, ale tato zpráva nebyla ověřena.

Teď přináší deník *Avvenire* zprávu o úloze Říšského bezpečnostního úřadu v přípravě tohoto komplotu. List cituje Nikiho Freytaga von Loringhoven (72), syna Wessela Freytaga von Loringhoven, který byl za války plukovníkem Nejvyššího velení německých ozbrojených sil. Podle Loringhovena mladšího několik dní poté, co byl Benito Mussolini na příkaz krále Viktora Emmanuela III. uvězněn, nařídil Hitler Říšskému bezpečnostnímu úřadu, aby připravil plán, jak potrestat Itálii únosem nebo vraždou Pia XII. a italského krále. Když se to dozvěděl admirál Canaris, šéf německé kontrarozvědky, informoval svůj italský

protějšek, generála Cesara Amè, na tajné schůzce v Benátkách 29.-30. července 1943. Schůzce byli přítomni plukovníci Erwin von Lahousen a Wessel Freytag von Loringhoven, kteří oba pracovali pro kontrarozvědku. Všichni tři byli součástí odporu proti nacistům. Když se Amè vrátil do Říma, mluvil o Hitlerových plánech, aby je zablokoval, což se povedlo.

Podle *Avvenire* toto svědectví souhlasí s materiálem předaným von Lahousenem při norimberském procesu 1. února 1946 (Warnreiseovo svědectví 1330-1430). Canaris byl v roce 1945 popraven a oba plukovníci se účastnili nezdařeného Stauffenbergova atentátu na Hitlera.

Zenit

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Katar: kostel svatého Tomáše vysvěcen

22. května byl v Dohá vysvěcen kostel svatého Tomáše; patří syrsko-malabarské církvi. Slavnosti se zúčastnil apoštolský vikář Arábie Paul Hinder, který sídlí v Abu Dhábí ve Spojených arabských emirátech a pod jehož jurisdikci spadají všichni katolíci obyvatelé arabského poloostrova.

Katar je pátá země v Zálivu, kde je křesťanský kostel (ostatní jsou Kuvajt, Bahrajn, Ománský sultanát a Spojené arabské emiráty).

Asia News.

Kardinál Tauran o vztazích s muslimy

Předseda papežské rady pro mezináboženský dialog, kardinál Jean-Louis Tauran, řekl na konferenci v Benátkách, že i když se vztahy s muslimy významně zlepšily, konverze a svoboda náboženských obřadů jsou stále problémem.

Poukázal na příklad, k němuž došlo týden před vřelým přijetím papeže Benedikta v Jordánsku: křesťanská žena upadla na ammánské ulici a žádala kolemjdoucí o pomoc, ale dvě muslimské ženy odešly s tím, že nevěřící pomáhat nebudou. „Na jedné straně jsou elity, na druhé dav“, řekl kardinál. Konstatoval také, že ze Saudské Arábie nezažl „žádný pozitivní signál“ na žádost Církve o poskytnutí místa pro slavení nedělní mše, ačkoli v zemi pobývají dva miliony křesťanů

CNS

Obama navštíví Benedikta XVI.

Benedikta XVI. navštíví prezident Spojených států amerických Barack Obama. Na audienci ho Svatý otec přijme v pátek 10. července odpoledne. Potvrdil to včera tiskový mluvčí Svatého stolce o. Federico Lombardi i mluvčí amerického prezidenta Robert Gibbs. V centru rozhovorů bude široká škála témat, mezi nimi nebude chybět otázka důstojnosti lidské osoby.

MaS, www.radiovaticana.cz

ZPRÁVY

Kardinál Rodé: Bosně hrozí islamizace

V Bosně dochází k procesu islami-
zace, poznamenává kardinál Franc Rodé
po svém návratu z této balkánské země.
V ní během minulého víkendu prefekt
Kongregace pro instituty zasvěceného
života a sdružení apoštolského živo-
ta na pozvání kardinála Vinko Puljiće
a Mons. Franjo Komarici navštívil arci-
diecézi Sarajevo a diecézi Banja Luka.
O situaci katolíků v Bosně hovořil se slo-
vinským kardinálem Rodé Olivier Bonnel
z francouzské redakce našeho rozhlasu:

„Jejich počet se zde snížil. Například
v diecézi Banja Luka bylo ještě před vál-
kou v letech 91–95 kolem 150 tisíc ka-
tolíků. Dnes je jich 35 tisíc. Většina jich
odešla, protože jejich domy byly vypá-
leny, ale také kvůli napětí, ze strachu, že
mohou přijít o život. Mnozí katolíci utek-
li do Chorvatska, ale také do mnohem
vzdálenějších zemí jako Austrálie, Kanada
nebo Nový Zéland.“

**Eminence, to se týká jen Banja Luky
nebo i dalších míst?**

„Totéž se dá říct o Sarajevu, což je
město s 600 tisíci obyvateli a je v něm jen

17 tisíc katolíků, takže se prakticky stalo
muslimským městem. Během posledních
let tu byla postavena více než stovka mešit,
a to i ve vesnicích, kde nikdy mešita ne-
stála. Je tu snaha poislámštit oblast Sara-
jeva stejně tak, jako úsilí udělat ze Srbské
republiky zemi pravoslavnou, kde vláda
staví pravoslavné chrámy – mimochodem
velmi krásné – ale je to politika identifi-
kace. Srbové, i ti co jsou aktuálně u moci
a dříve byli členy komunistické strany,
jsou dnes klidně a otevřeně pravoslavní.“

**Kdo dlouhou válkou v zemi utrpěl
nejvíce?**

„Hlavní obětí této války byli katolíci.
Ztratil mnoho kostelů. Ty byly zbořeny
nebo vypáleny. Zničeno bylo také mnoho
klášterů. Mnoho kněží, řeholníků a ře-
holnic bylo zavražděno. Krveprolití, které
zažila katolická populace, bylo obrovské.
Musím ale říct, že atmosféra, kterou jsem
našel v Banja Luce a zejména v Saraje-
vu není pesimistická nebo malomyslná.
Spíš se tu projevuje pevná vůle zůstat tu,
svědčit o evangeliu a nabízet služby círke-
ve nejen katolíkům, ale i pravoslavným

a muslimům, zejména pokud jde o soci-
ální služby, vzdělávání a lidskou formaci.
Například v Banja Luka se připravuje ka-
tolická univerzita, která se chce zaměřit
právě na mezináboženský dialog. Doufej-
me, že tento skvělý nápad Mons. Franjo
Komarice bude moci být uskutečněn.“

**I když trpí, jakou církev jste na své
cestě našel?**

„Církev, kterou jsem v Bosně a Her-
cegovině našel, je i přes malý počet věř-
ících, církví živou, aktivní, plnou naděje.
Je to církev velmi motivovaná a nechybí jí
kněžská a řeholní povolání.“

**Jaké je Vaše přání pro budoucnost
komunit žijících v Bosně a Hercegovině?**

„Kdyby se podařilo vybudovat vztahy
tolerance, a pokud možno i určité sympa-
tie, a nastolit spolupráci, například na poli
sociálním nebo jiném, byla by to velká
věc,“ říká prefekt Kongregace pro instituty
zasvěceného života a sdružení apoštolské-
ho života, kardinál Franc Rodé po svém
návratu z Bosny a Hercegoviny.

Ra Vat

Hrdinného kněze možná v Brně připomene zvon požehnaný papežem

Památku kněze Martina Středy mož-
ná v Brně připomene nový zvon v koste-
le Nanebevzetí Panny Marie v Jezuitské
ulici. Kněží a představitelé města si přejí,
aby zvon požehnal papež při plánované
návštěvě Česka. Jezuita Středa se vyzna-
menal při obraně města před švédskými
vojsky v roce 1645 a jeho tělo leží v pro-
sklené rakvi v kryptě kostela. Náklady
na výrobu zvonu odhaduje vedení města
na 250 000 korun.

Ve věži kostela jsou nyní dva zvony,
oba z roku 1648. Kdysi tam bývaly tři,
ale jeden v minulosti zrekvírovali vojáci
a nahradil jej provizorní železný umí-
ráček. „Říká se mu železnák, ale není
vhodný pro společné použití. Snažíme

se jej nahradit novým zvonem, který
by souzněl s oběma staršími,“ řekl ČTK
kněz Jan Martin Bejček z nadačního fon-
du Campianus, který s myšlenkou přišel.

„Zvon by se mohl stát nejen připo-
mínkou Martina Středy, ale také památ-
kou na návštěvu papeže v Brně,“ uvedl
primátor Roman Onderka. Městské
zastupitelstvo bude o zvonu rokovat po-
prvé nejspíš už v úterý. Papež Benedikt
XVI. přijede do města v září. Zvon pří-
padně požehná při mši na letišti v Tu-
řanech. Na věž se pultunový předmět
dostane až později. „Máme sponzorsky
domluvený jeřáb, který jej vyzdvihne až
nahoru. Po schodech by to nešlo,“ řekl
Bejček.

Středa se narodil v roce 1587 ve Slezsku
a zemřel v roce 1649 v Brně. Působil mimo
jiné jako rektor brněnského jezuitského
kolegia a proslavil se jako vynikající teolog,
řečník, historik a filosof. Patřil k nejvý-
znamnějším jezuitům v Čechách a na Mo-
ravě. Při obraně města před Švedy pomáhal
Středa nejen modlitbami. Vycvičil také oz-
brojený oddíl studentů jezuitské koleje.

Pověst říká, že poslední koule vypá-
lená na Brno z největšího švédského
děla dopadla k nohám Martina Středy
a zůstala nehybně ležet. Po Středovi je
pojmenována nejkratší brněnská ulice.
Spojuje Českou a Veselou ulici a má pou-
hé dva domy.

Jan Tomandl, ČTK

POHLED Z ŘÍMA

Kněží třetí generace

Generační konflikt v Církvi

„Sekularizace pro nás byla velkým objevem, naším životním dobrodružstvím. Koncilní otevřenost světu jsme chápali jako obrat k sekularizaci. Masívní autosekularizaci, probíhající ve většině západních církví, jsme proto podpořovali.“ – Tak popisuje svou kněžskou generaci P. Jean-Louis Bruguès, 66letý dominikán, který se stal před devíti lety biskupem diecéze Angers ve Francii a poslední dva roky působí jako sekretář Kongregace pro katolickou výchovu, zodpovídající mimo jiné za semináře. Před několika týdny se setkal s rektory římských seminářů. Promluva, kterou při té příležitosti pronesl, se zapsala jako významný krok v sebereflexi Církve. Na prahu Kněžského roku se mu totiž podařilo vystihnout dosud nepopsaný generační konflikt, prostupující dnešním klérem, a v širším smyslu také značnou částí západní Církve.

V charakteristice generace svých kněžských vrstevníků arcibiskup Bruguès připomíná, že v naprosté většině vyšli z křesťanského prostředí. A tento původ z tradiční Církve jim vadil. Snili o Církvi z přesvědčení, „Církvi čistých“, „Církvi očištěné od všech vnějších náboženských projevů“, vyhýbali se veškerým projevům lidové zbožnosti, jako jsou procesy, pouti apod. V biblických vědách i v doktríně převládal kritický duch. Sekularizace je fascinovala. Věřili totiž, že se inspiruje křesťanskými hodnotami: rovností, svobodou, solidaritou a odpovědností. Odtud velká angažovanost ve věcech míru, spravedlnosti, pokroku a rovněž v aktuálních etických debatách. Představitelé této kněžské generace a to-

hoto proudu katolicismu hrají v dnešní Církvi klíčovou roli, dodává francouzský dominikán. Je tu však nemalý problém, působící bělovlasým dětem koncilu starosti: nedostatek nástupců v seminářích. Ty sice nejsou úplně prázdné, ale mladí, kteří se do nich hlásí, patří jiné generaci.

Dnešní seminaristé na rozdíl od svých vychovatelů nevyrostali v křesťanském, nýbrž v již sekularizovaném prostředí. Nemají o něm žádné iluze. Hodnotí je negativně. Výrazně se od něj distancují. Chtějí být jiní, i kdyby se měli stát nevelkou menšinou. Jsou rozhodněji, silněji a odvážněji, říká arcibiskup Bruguès. Místo spolupráce s laickým světem vytvářejí alternativu, budují vlastní identitu. A rostou na síle, přestože stále ještě nejsou převládajícím proudem.

Zajímavé je, že představitelé této generace se často bojí překročit práh semináře. Nenacházejí v něm totiž to,

co hledají. Sekretář vatikánského úřadu pro katolickou výchovu vypráví o jakémsi semináři ve Francii, kde byly před dvaceti lety zrušeny adorace Nejvyšší svátosti jakožto praktika příliš devocionální. Za jejich návrat museli seminaristé několik let bojovat. Když na to konečně došlo, několik profesorů podalo demisi. Spatřovali v tom návrat do minulosti, zradu toho, o co po celý život usilovali.

Jde tady nejen o výměnu generací, ale o interpretaci Koncilu a vizi Církve. Jistě se to neobejde bez napětí. Arcibiskup Bruguès je zažil ve své diecézi, když mladé kněze posílal ke starému faráři nebo do staré farnosti. Starší generace stále ještě převládá v episkopátech, v kněžských a farních radách, nová pouze v seminářích. Má ovšem silnou oporu v pařeži. A celou budoucnost.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk

V Církvi roste nová generace kněží. Pokrokový proud vysychá pro nedostatek nástupců.

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Modlitba a obrácení: Poselství faráře arského

Rok soustředěný na kněžství je příležitostí k proměnám

Dne 19. června, na 150. výročí úmrtí Jana Marii Vianneye zahájil papež „kněžský rok“. Představil tak kněžím jako vzor faráře arského.

První reakce by mohla znít: Jaké má dnes vesnický farář malého místa v jižní Francii ještě poslání? Nebyl teolog. Neuměl latinsky. Dokonce ho ani nechtěli přijmout do semináře. Po vysvěcení mu biskup svěřil tu nejmenší farnost ve své diecézi – neměla ani 250 obyvatel. A v této farnosti strávil Vianney celý život. Přesto se jeho pověst dobrého zpovědníka a učitele modlitby rozšířila po celé Francii. Po jeho smrti ho kněží celého světa považují za svého duchovního mistra.

Proč nemůžeme vyhnat démony

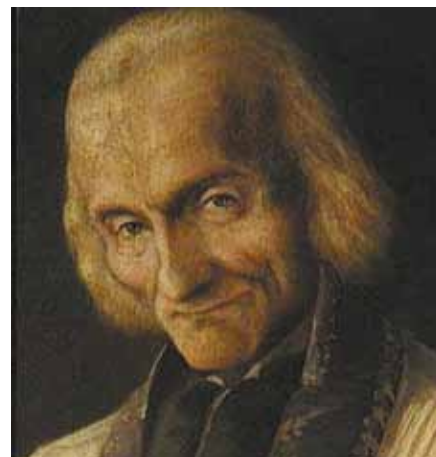
Nevyžadují dnes nároky na kněze, na pastorační církev, nároky doby, zcela nový způsob zvěstování? Kněz dnes musí být aktivnější (nebo tak vypadat), vědecktější, otevřenější pro dialog, dialektičtější v řeči a argumentaci. Dnes chtějí být kněží především „liberálnější“: jejich prvním cílem má být ekumena a dialog. Naslouchat a nechat mluvit druhého je pro ně důležitější než učit a vyučovat. Jak tedy může být pro nové kněze vzorem tak pokorná postava, jako svatý farář arský?

Odpověď nám dá jen evangelium. Když se učedníci Ježíše ptali: „Proč nemůžeme vyhnat démony?“, odpověděl jim: „Tento druh démonů lze vyhnat jen modlitbou.“ To je pravděpodobně jádrem poselství arského faráře.

Naše vědění, naše dobrá vůle, naše společenství, naše Církev, naše pastorační, naše univerzity a školy jsou velmi dobře vybaveny, jsou angažované a aktivní v dnešním světě. Tak jako Ježíšovi učedníci se i my můžeme ptát: Proč „démoni tohoto světa“ nezmlkli, proč jsou tak agresivní? A proč stále „vítězí“ v boji s Bohem a jeho Pomazaným? Ježíšova odpověď je stále aktuální: „Tento druh démonů lze vyhnat pouze modlitbou a postem.“ (Mt 17,21)

„...jen modlitbou a postem“

Možná není v našich aktivitách, v naší misii dost místa pro modlitbu a půst. Tajemství hledání a nalézání Boha spočívá v tom, abychom dopřáli více místa modlitbě, rozjímání a meditaci. A v tom, abychom se – jako celník – bili v prsa a říkali: „Bůh buď milostiv

sv. Jan_Maria Vianney

mně hříšnému.“ (srv. Lk 18,9–14) Bít se před Bohem v prsa a prosit ho o odpuštění znamená hledat Boha a jeho milost skrze Slovo a svátosti. Dnes více než kdy dříve potřebuje náš svět, naše doba a naše kultura Boha – Boha Ježíše Krista. A tohoto Boha lze hledat a nalézt jen v tichu a rozjímání, v obrácení a modlitbě.

Kristus i Vianney jako znamení

Lidé potřebují znamení. „Dej nám znamení,“ říkali Ježíšovi. Ale znaméním je Kristus sám. Kristus žije ve světě skrze svoji Církev. Abychom ho našli, musíme se obrátit. Prvním krokem k obrácení je pokání. Pokání a modlitba – to byly „zbraně“ faráře arského proti démonům. A on zvítězil. Proto je stále potřebné ho nejen znát, ale také následovat.

Když kněz – ať mladý, či starý – slyší mluvit o Janu Marii Vianneyovi, vzpomene si na obrácení skrze pokání a modlitbu. Když dnes mezi kněžími zazní jméno „Ars“, znamená vyzařování pokoje, radosti a pokory, věrnosti k Církvi a nadšení pro svátostnou službu. V tom je podle mne poselství a aktuálnost faráře arského.

*Arcibiskup Edmond Farhat, bývalý apoštolský nuncius v Rakousku
Z němčiny přeložila Michaela Freiová
Převzato z agentury Kathnet
(mezititulky redakce)*

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Benediktinský opat o Pavlových listech

Ke konci roku svatého Pavla

Páter Edmund Power, benediktinský opat baziliky svatého Pavla v Římě, uveřejnil na konci roku svatého Pavla úvahu o Pavlových listech.

„V jubilejním roce svatého Pavla,“ řekl opat v rozhovoru pro agenturu *earlychristians*, „jsem zaznamenal u mnoha lidí velké přání poznat svatého Pavla lépe; někteří mají pocit, že jim uniklo něco důležitého – protože Pavlovy listy jsou leckdy obtížné.“

Páter Power připustil, že se dá těžko odhadnout, jaký mělo jubileum globální ohlas, ale v bazilice Svatý Pavel za hradbami „se prakticky nepřetržitě celebrovalo“. Odehrály se tu i velké kulturní akce: koncerty, na něž přišly tisíce lidí, pět konferencí organizovaných správou baziliky, na nichž svědčily o víře i osoby z veřejného života.

Benedikt XVI. zahájil rok svatého Pavla loni v červnu. Uzavře ho opět v bazilice svatého Pavla, o nešporách před svátkem svatých Petra a Pavla.

Idea roku sv. Pavla

Jak uvedl P. Power, původní myšlenka jubilejního roku vyšla od rektora této baziliky. „Probíral to s námi mnichy a pak to předložil Svatému otci, který jeho myšlenku nadšeně přivítal. Navrhli jsme symbolické datum, které více méně odpovídá dvoutisícím výročí světcova narození.“

Opat dále řekl, že papež rozpoznal v iniciativě benediktinů příležitost osvětlit dva základní body: především možnost seznámit se lépe se svatým Pavlem, apoštolem, „který má na křesťanskou tradici větší vliv než kdokoli jiný – a poznat Pavla a jeho spisy, to znamená poznat Ježíše Krista“. Za druhé papež viděl tuto oslavu v ekumenické perspektivě. A přiblížení k nekatolickým křesťanům bylo skutečně jedním z hlavních dopadů jubilea. Opat připomněl, že pravoslavný ekumenický patriarcha rovněž vyhlásil rok svatého Pavla, který zhruba odpovídal datu katolických oslav.

Před hrobem Apoštola národů v bazilice Sv. Pavel za hradbami v Římě

Co dělat dál?

Jak se blíží konec roku svatého Pavla, opat doporučuje pokračovat v hlubším poznávání spisů Apoštola národů. „Pavel je člověk, který se ‚zoufale‘ zamiloval do ukřižovaného a zmrtvýchvstalého Krista,“ řekl opat. „Tato zkušenost znamenala vše, co dělal. A k této zkušenosti jsou křesťané povoláni. Pavlovy spisy vlastně zpracovávají tuto zkušenost.“

Základní cestou jak se přiblížit ke svatému Pavlovi, je podle opata je *lectio divina*. Mniši si proto pro celý jubilejní rok rozdělili třináct Pavlových listů na 365 krátkých textů a každý den si jeden četli.

Lectio divina, připomněl opat, zahrnuje čtyři tradiční formy: přečtení, meditaci, modlitbu a kontemplaci. Takto lze „číst“ o samotě nebo s jinými lidmi. Ke čtyřem tradičním formám lze připojit ještě „jednání“ – tedy otázku: Co toto Boží slovo vyžaduje, abych činil? „A to vede k misi, která byla pro Pavla tak důležitá,“ uzavírá P. Power. A zdůrazňuje: „Misie předpokládá lásku ke Kristu. Nemůže ji předcházet.“

Nežiji už já, žije ve mně Kristus

Na otázku, které rysy Pavlovy osoby a jeho života vidí jako nejpodstatnější, opat odpověděl: „Předně je to napětí jeho života, což je obecná zkušenost, zřejmě zvláště dnes. Dnes už nepočítáme s jistotami (ostatně, bylo to někdy jinak?). Víra je vždycky cesta, která vede zčásti tmou a zčásti světlem. Dále je svatý Pavel, více než ostatní apoštolové, plodem diverzity kultur: židovské, řecké a římské. Tím lze zčásti vysvětlit ‚vyhrocenost‘ jeho osobnosti: jeho nejistoty, jeho přehánění, jeho potřebu získat sebedůvěru. Rád se zastavuji u jeho slabostí, spíš než abych ho viděl jako mocnou, jistou a nekompromisní osobnost. On sám vyzdvihoval svou slabost, téměř to byla součást jeho hlásání evangelia, tak aby se více projevila moc Kristova. A druhým aspektem je to, o čem jsem už mluvil: jeho vášnivá láska ke Kristu, tak intenzivní, že poháněla vše, co dělal.“

*Z angličtiny přeložila Michaela Freiová
Převzato z agentur Zenit a earlychristians.org
(mezititulky redakce)*

ROZHOVOR

P. David Neuhaus, vikář hebrejské katolické komunity v Izraeli

Foto: Picasa

Vydávat svědectví o jediném a jednotném Ježíšově Těle

Rozhovor s O. Davidem Neuhausem, vikářem katolíků hebrejského jazyka v Izraeli

Během pouti do Svaté země Benedikt XVI. výslovně pozdravil také křesťany mluvící hebrejsky. V Nazaretské bazilice Zvěstování papež řekl, že „jsou nám připomínkou židovských kořenů naší víry“. Místní církev ve Svaté zemi je totiž ve své většině arabská a hebrejsky mluvící komunita představuje z početního hlediska sotva pětinu celkového počtu katolíků. Tato komunita má při latinském patriarchátu svého vlastního patriarchálního vikáře. Je jím O. David Neuhaus z Tovaryšstva Ježíšova

Otec David Neuhaus SJ je německého původu a ke katolickému náboženství konvertoval ze židovství. Během papežovy návštěvy ve Svaté zemi O. Neuhaus v rozhovoru pro Vatikánský rozhlas popisuje zrod tamější komunity hebrejsky mluvících katolíků:

„Když sem ve velké emigrační vlně přišli Židé z Evropy, přivedli s sebou také příbuzné, kteří byli katolíky. Většinou to byla smíšená manželství, kde muž byl Žid a žena katolička. Navíc se tady ocitli katolíci židovského původu, kteří objevili

svou víru a svou příslušnost k židovskému lidu v důsledku Šoa. Potom tu byli křesťané, kteří sem přišli spolu s katolíky a kteří po Šoa zjistili, že je důležité být v kontaktu s židovskou realitou ze solidarity s židovským národem. Z těchto velmi vzájemně rozdílných příslušností se zrodily tyto komunity. Oficiálně bylo tady v Izraeli založeno dílo pojmenované po sv. Jakubovi v roce 1955 s vlastními kněžskými, sestrami, ale také laiky, s cílem vytvořit církev, která je izraelská v rámci židovské společnosti Izraele. Je třeba

říci, že absolutní většinu katolíků v Izraeli tvoří Arabové. Ti, kteří jsou součástí židovské společnosti, proto chtěli mít své vlastní hebrejské zázemí v katolické realitě státu Izrael.“

Jaké jsou zvláštnosti těchto komunit?

Náš život jako izraelských katolíků je více méně dán kulturou židovské společnosti. Existujeme tedy uprostřed dialogu života. To má velký význam také pro liturgii, která je slavěna hebrejsky, respektuje také hebrejský kalendář a samozřejmě se to projevuje také v hudbě.

Jaké vztahy panují mezi těmito komunitami a arabskými, ruskými a jinými zahraničními křesťany, kteří přišli do Izraele za prací?

Rusové, kteří sem přišli a stali se občany Izraele, jsou součástí našeho vikariátu. Ti, kteří jsou katolíky, protože velká vět-

ROZHOVOR

šina jich je pravoslavných. Jsou součástí našeho vikariátu, protože také oni jsou izraelskými občany, kteří žijí uprostřed izraelské židovské společnosti. Potom existují další dvě velmi významné skupiny. První z nich jsou Arabové, kteří tvoří absolutní většinu křesťanů v Izraeli, a poji nás s nimi jedna společná víra a jedna společná církev. Všichni jsme tedy součástí latinského Jeruzalémského patriarchátu. Naším patriarchou byl do loňského června Palestinec, ten dnešní je z Jordánska. Myslím, že je velmi důležité, aby reprezentanti církví vysílali signály jednoty, protože v každodenním životě není mnoho možností se setkat a při významných příležitostech je třeba v naší velmi rozdělené společnosti vydávat svědectví o jednotě. Chceme dosvědčovat jednotu s těmi, kteří přicházejí za prací ze zahraničí, a je jich mnoho, kteří podávají překrásná svědectví křesťanské víry. Často bývají navazovány úzké vztahy, protože někteří zde zůstávají dlouhou dobu a učí

O. David Neuhaus v průvodu s ratolestmi na Květnou neděli

Foto: Latinský patriarchát v Jeruzalémě

se hebrejsky. I tady proto dochází ke krásným setkáním, ale úkolem církve ve Svaté zemi pro arabskou většinu, cizince i naše malé stádce hebrejského jazyka je vydávat svědectví o jediném a jednotném Ježíšo-

vě Těle," říká O. David Neuhaus, který je v Izraeli pověřen pastorační hebrejsky mluvících křesťanů.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
www.radiovaticana.cz

Výroční zasedání ROACO

Kardinál Leonardo Sandri a Mons. Fouad Twal o křesťanech ve Svaté zemi

Situace křesťanů ve Svaté zemi a nedávná cesta Benedikta XVI. do Jordánska, Izraele a na palestinská území byla předmětem zasedání Sdružení děl na pomoc východním církvím – ROACO, které v těchto dnech probíhá v Římě. Pouť papeže po Svaté zemi, vysvětluje kardinál Leonardo Sandri, prefekt Kongregace pro Východní církve, byla setkáním s místní církví a charakterizovalo ji utvrzení křesťanů v tom, aby byli živými kameny tam, kde všechno mluví o Spasitelově přítomnosti. Na dnešním zasedání byla také zdůrazněna nutnost podporovat křesťany ve Svaté zemi, jak vysvětluje přímo kard. Leonardo Sandri:

„Papež stočil zvláštním způsobem pozornost katolíků celého světa, všech křesťanů ke Svaté zemi. A my chceme – ve světle jeho promluv – obnovit solidaritu s našimi bratry, kteří žijí v zemi Páně. ... Je třeba, aby celá církev byla štedrá

a projevovala velkou lásku, aby všichni tito naši bratři, kteří dnes, bohužel, zemi Páně opouštějí, přece jen zůstali a byli živými svědky Jeho cesty mezi námi.“

Podpořit katolickou komunitu znamená garantovat celé Svaté zemi nepostradatelný příspěvek jak pro současnost, tak do budoucna. Nabídnout zejména mladým odpovídající bydlení, formaci, práci. Znamená to bránit důstojnost všech. Pro vznik nové společnosti ve Svaté zemi je také potřeba podporovat autentický dialog mezi křesťany, židy a muslimy, vysvětluje latinský patriarcha Jeruzaléma, Mons. Fouad Twal:

„Myslím, že nikdo nechce ze Svaté země odejít: ani Izraelci, ani Palestinci, ani křesťané, ani muslimové. Jsme povoláni žít společně. ...Zejména v Jordánsku a v Palestině vidíme my, kdo žijeme s muslimy, že se naše školy staly místy dialogu, kde si mladí hrají a studují společně. Skr-

ze mladé jsme v kontaktu i s muslimskými rodinami, ty rodiny k nám přistupují s velkou důvěrou. To je nejjistější metoda jak lidi přivést – třeba i po dvaceti letech – k poznání, respektu a lásce. Vyučování, které nabízí katolická škola, nesmí být cílem samo o sobě, ale prostředkem pro předávání hodnot respektu, důstojnosti, dialogu právě skrze mládež.“

Dalším způsobem jak pomáhat mladým je budovat domy...

„Toto úsilí slouží k tomu, aby se snížila emigrace. Mnohé mladé páry nemohou uzavřít manželství a založit rodinu, protože nemají prostředky, aby si vybudovali domov. My prostřednictvím některých organizací můžeme zajistit bydlení pro mladé křesťanské páry. A to je jeden z mnoha způsobů, jak dávat naději a odstranit tak nebo snížit emigraci,“ říká Mons. Fouad Twal.

Radio Vaticana

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Jak pokračují trapisté v Novém Dvoře

Dopis příznivcům

Foto: Karlovarský kraj

Trapistický klášter v Novém Dvoře rozvíjí svou činnost. Za patnáct let řeholníci nejen vybudovali své sídlo, ale začali i působit ve svém okolí, kde pracují zejména s místní romskou komunitou. V těchto dnech bude zcela dokončen dům pro ubytování hostů.

Milí přátelé,

díky Vaší nikdy neochabující štedrnosti se stal zázrak. Právě se chystáme dokončit náš dům pro hosty. Mluvíme o tom již dlouho, ale tentokrát už určitě otevře své brány ... počátkem léta. Pak budeme připravovat stavbu našich dílen. V Sept-Fons mohla komunita slavit svatý týden a velikonoční oktávy v renovovaném kostele, ale pak se ještě na nějaký čas uchýlila do provizorní kaple. Všude kolem pulsuje stavba (sakristie, vstup pro hosty, kaple, dokončovací práce kostela), ale uvnitř kláštera panuje klid. Až tyto stavební práce skončí, myslíte, že Vám přestaneme psát? Budte klidní, nikoli. Bylo utkáno pro nás důležité pouto, které jak se zdá, povzbudilo i některé z Vás, věřící či nevěřící, aby důvěřovali křesťanské víře. Není to naše dílo, ale radujeme se z toho. Čtu Vaše dopisy pozorně i když odpovídám zřídka. Připomínají mi, že Vaše starosti se podobají těm našim a že to, co je pro Vás významné, je podobné tomu, čemu i my přikládáme důležitost.

Návrat Evropy

Letos v zimě to bude již patnáct let, kdy jsem se po prvé vydal do České republiky, doprovázen budoucím Otcem převorem ze Sept-Fons, jenž pochází z Brna. Tehdy to byl dvacetiletý novic. Pro Francouze bylo velmi dojemné překročit hranici se sešlými budovami, které se od pádu železné opony ještě nezměnily. Zastavili jsme se v první vesnici, abychom se pomodlili nešpory. Kostel se opravoval. Po příjezdu do Plzně jsem si řekl: „Tak i tady jsme v Evropě.“ V onom dojmu bylo něco pravdivého. Země tehdy okoušela první roky uchvacující svobody. Hospodářský pokrok a kultura, která ho doprovází, ji rychle změnila.

Pravda, odvaha, věrnost

Při úvahách o křesťanství v Evropě by v nás mohly vzniknout obavy, že jsme posledními svědky zašlé minulosti. Ale kdepak! Křesťané jsou odjakživa solí země. Je však možné, že jsme v poslední době zapomněli, že chceme-li zastávat tuto úlohu, měli bychom se rozejít ne s moderním

světem ani s těmi, kdo v něm žijí, ale s určitými postoji a s určitými hodnotami, jež se obrací k elementární lidské důstojnosti a k poselství Evangelia. Pravda a odvaha jsou zřejmě základem budoucnosti založené na věrnosti. Papež Benedikt XVI. pěstuje toto umění vytrvale. V září navštíví Českou republiku. Budeme se modlit za úspěch jeho cesty a vyšleme několik bratrů na jeho setkání s řeholníky do pražské katedrály. Vypravíme autobus pro naše sousedy z Dobré Vody, kteří by se chtěli setkání se Svatým otcem zúčastnit. Doufáme, že čeští křesťané půjdou Svatého otce přivítat v hojném počtu. Je zapotřebí, abychom podporovali tohoto odvážného muže, jenž dokáže říkat nahlas a důrazně, třebaže s pokorou, pravdu Evangelia.

Moc modlitby

I když se cisterciácké mnišství zrodilo v prostředí zcela křesťanské společnosti, existovala historická období, během nichž měli horliví mniši i v odmítavém prostředí rozhodující vliv. V tom spočívá ona „skrytá apoštolská plodnost“ našeho kontemplativního povolání. Jestlipak se řekne, až se budou psát církevní dějiny naší doby, že mniši 21. století zastávali věrně svoji úlohu? Že křesťané byli na výši odpovídající jejich poslání? Mimo působení naší modlitby nemáme žádný vliv na vývoj společnosti. S Boží pomocí však můžeme ovlivňovat život, který vedeme. To, co mladý člověk vidí při návštěvě našich kostelů, je rozhodující. To, co objeví, když je přijat do našich rodin a do našich klášterů, je určující. Světlem, které mladí lidé hledají, je upřímnost starší generace. Nikoli upřímnost subjektivní, která vše omlouvá a schvaluje svobody, na než jsou zvyklí; ale upřímnost, která se nekompromisně řídí Evangeliem, jehož pravdu, třebaže nedokonale žitou, chtějí nalézt v životě starších. Jaká odpovědnost! (...)

Spolehněte se na naše modlitby a na naše upřímné přátelství

Bratr M.-Samuel, převor
(mezititulky redakce)

ZE ŽIVOTA CÍRKVE

Post Scriptum: Pár slov o domu pro hosty

Koncem června přijede biskup Mons. Radkovský požehnat náš dům pro hosty, jehož stavba konečně spěje k závěru. Od založení jsme přijímali hosty v sotva dokončených pokojích. Předkládali jsme jim jídla, která vycházela z toho, co jedli bratři. Rádi bychom našim hostům poděkovali za shovívavost. Nový dům pro hosty nám umožní lepší přijetí.

Prostor setkávání

U jeho severního vchodu je prostorná místnost určená návštěvníkům. Najdou zde výstavu fotografií, možnost zhlédnout krátký film o životě mnichů v Novém Dvoře (*Prostor ticha* od Marie Šandové), knihy, pár klášterních produktů, různé drobné náboženské předměty a informace o možnosti zúčastnit se bohoslužeb. Zbývající část přízemí zaujímá kuchyň, jídelna a hovorný, kde se bratři setkávají se svými rodinami. Tyto klenuté prostory, jež se otevírají na východ do lesnaté krajiny, stále připomínají, že budova, postavená v roce 1760, sloužila jako stáj. V patře, kde jsou pokoje, jsou vidět trámy bývalé stodoly, v níž se skladovalo seno.

Vstoupit do života kláštera

Svatý Benedikt žádá na mniších, aby přijímali přednostně kněze a poutníky. Náš dům pro hosty bude tedy určen především těm, kteří chtějí pobýt několik dní v klášteře, aby v něm našli ticho, možnost se modlit nebo znovu popadnout dech: kněžím, řeholníkům a mužům, kteří touží uchýlit se do ústraní kláštera. Mniši by neměli mít přímý apoštolát ani vůči hostům. Zato nabízejí těm, kteří si přejí pobýt s nimi několik dní, aby se s nimi podělili o život, který

Foto: www.novydvur.cz

sami vedou po celý dlouhý rok, a využili ke svému prospěchu nabízené prostředí. Spolu s komunitou se naši hosté mohou účastnit bohoslužeb v kostele. V domě pro hosty naleznou dostatek knih i kapli k modlitbě. Budou jíst mlčky a při obědě naslouchat četbě. Budou-li chtít, budou moci manuálně pracovat a setkat se s nějakým mnichem. Po návratu ke svým vlastním úkolům budou posíleni životem v modlitbě, který s mnichy sdíleli. Několik pokojů bude vyhrazeno rodinám a ženám.

Nejedná se o dovolenou

Nadále budeme do komunity přijímat mladé muže, kteří přicházejí sami nebo ve skupinkách a přejí si okusit radosti i obtíže mnišského života. Od založení kláštera jich přišla již dobrá stovka, možná více. Všichni se nestali mnichy, ani zdaleka, naštěstí! Ale doufám, že si uchovávají vzpomínku na tyto pobyty, které by měly dodat jejich křesťanské-

mu životu více pevnosti a opravdovosti. Dům pro hosty stojí nedaleko kostela a je trochu vzdálený od budov komunity. Zpočátku budeme trochu tápat a shovívavost našich hostů bude ještě vystavena zkoušce. Většina bratrů je ještě ve formaci a všude je plno práce. Bratr hostitel proto hosty požádá, aby se podíleli na mytí nádobí, úklidu svých pokojů a jídelny. Nebudeme moci přijímat ty, kteří by rádi strávili v této krajině dovolenou. Nicméně i oni u nás naleznou vlídné přivítání a my jim pomůžeme zajistit ubytování v blízkém okolí. (...)

Nejlepší poděkování, které můžeme adresovat všem, kteří nám pomohali vybudovat klášter, spočívá nade vší pochybnost v tom, že se pokusíme být – i když chabě, ale podle svých nejlepších schopností věrně – takovými, jak to od nás očekává Bůh a Církev.

www.novydvur.cz
(mezeitulky redakce)

Foto: 2x www.novydvur.cz

Foto: Karlovarský kraj

Z POLITIKY

Lidovci, nebo TOP? Anebo ani jedno...

Rozštěpení KDU-ČSL může být inspirací

Foto: TOP09

Když se dělí sedm procent (kolik dostala KDU-ČSL v posledních volbách), nemůže to logicky dopadnout dobře. TOP09 má ale zjevně zaměření na jiné voliče než na lidovce. S předsedou Karlem Schwarzenbergem a uhelným magnátem Bakalou v zádech (oba přátelé Václava Havla) jde o zjevnou snahu „havlovského“ křídla naší politiky o další stranu, která by byla alternativou ODS pro vzdělané, spíše liberální, středové voliče.

Konzervativní TOP...?

Na tom není nic špatného, ba naopak. Je škoda, aby tyto hlasy ve volbách propadly nebo odešly Zeleným, Evropským demokratům či jiným pochybným partičkám. Kalousek kromě toho z KDU-ČSL (alespoň v té části, kterou mohla vidět veřejnost) odešel slušným a poměrně decentním způsobem. Je jen otázkou, zda se voliči, na které má TOP09 namířeno, tedy středoví, vzdělaní městští voliči, nechají nalákat jen na jméno oblíbeného knížete. Dá se totiž důvodně pochybovat, že by je nadchly další kádry, které Kalouska z KDU-ČSL do nové strany následovaly.

To už ale není naše starost. TOP 09 buď spíše středovou, ekonomicky liberální, stranou, kterou jako „konzervativní“ označují jen nepoučení novináři. Pro konzervativní politiku, pro obranu manželství, rodiny, nenarozeného ži-

vota, pro odpor vůči experimentování s embryonálními kmenovými buňkami je ztracena.

Pro KDU-ČSL může Kalouskův odchod znamenat ono příslovečné „méně je někdy více“. Odpadne jí alespoň část jejich zničujících vnitřních sporů. Alespoň slovy tvrdí, že bude i nadále hájit křesťanské principy. Místopředsedkyně Michaela Šojdrová se nebojí označit KDU-ČSL za stranu konzervativní, což naopak další místopředseda David Macek vždy důsledně odmítal, takže těžko říct, Klíčové ale je dominantní postavení Cyrila Svobody, který pro křesťanské hodnoty nikdy nic neudělal (spíš naopak...), ačkoliv o nich tak rád hovoří. A to pomineme fakt, že popularitě KDU-ČSL mezi věřícími asi jen těžko pomůže fakt, že se její předseda soudí s církevní charitou. Nicméně není třeba zoufat. Trochu nešťastné dědictví

prvorepublikového politického katolicismu nás vede k tomu, že až přehnaně odevzdáváme svůj osud do rukou „katolické“ politické strany, která to za nás jaksi má vyřešit. Jenže politické strany a politikové jsou zákonitě vystaveni různým tlakům, podléhají různým kompromisům a na své poslání poněkud pozapomínají. Je proto třeba se podívat jak který politik – bez ohledu na stranické zázemí – podporuje konkrétní kauzy, jak konkrétně hlasoval, jak konkrétně se choval. Dá to trochu více práce, ale slepá důvěra ve jednu konkrétní stranu jen kvůli jménu „křesťanská“ v názvu a kvůli hezké minulosti není

Jít na to „zespoda“

Ve Spojených státech se kandidáti na prezidenta nemohou vyhnout zodpovězení důležitých morálně-etických otázek. V Austrálii „grilovali“ před volbami představitelé křesťanských organizací šéfy obou hlavních stran v přeplněné sportovní hale a jednání přenášeli přes internet do tisíců farností a křesťanských organizací po celé zemi. Je to proto, že křesťané všech denominací jsou aktivní, chápou svou odpovědnost za věci veřejné a nezříkají se jí. Vědí, že nikdo jiný to za ně neudělá. A také vědí, že jen když za nimi stojí početná a aktivní členská základna, vlastní tisk, rozhlas a televizní stanice, tak je politici berou vážně. A že je nás v České republice málo? Prvních křesťanů bylo ještě méně a měli to o dost těžší... V České republice přece rozhoduje málo, vzpomeňme jak dopadly minulé volby, 100 na 100... Pár procent zorganizovaných voličů si může vynutit svou. Pokud nechceme, aby se naše děti či vnoučata ve škole učily, jak je fajn mít dva tatínky nebo že právo na potrat je základní lidské právo, tak je načase začít. Výlety, farní plesy, „spolčá“, poutě...to vše je fajn, dokonce by to bez toho ani dost dobře nešlo. Ale nebojme se ozvat i když jde o věci veřejné. Nikdo jiný to za nás neudělá.

*Matyáš Zrno
Občanský institut*

ZE ŽIVOTA SPOLEČNOSTI

Rozbitá manželství

Ekonomické náklady rozvodu jsou vysoké

Podle anglického soudce Paula Coleridge způsobuje rozpad rodiny společenskou anarchii. Coleridge je soudcem rodinného soudu pro Anglii a Wales a tato slova pronesl na setkání organizace *Family Holiday Association*.

Coleridge obvinil matky a otce, kteří jsou si nevěrní a účastní se „hry na opouštění partnera“, že po nich zůstávají miliony dětí „zraněných na celý život“. Jeho řeč uveřejnil deník *Daily Mail* ze 17. června. Coleridge v ní požadoval změnu přístupu, tak aby vina na rodinný rozvrat byla opět společenským stigmatem.

„To, co v malém měřítku může být soukromá věc, to se stává věcí veřejného zájmu, když to dosáhne epidemických proporcí.“

Veřejnou dimenzí manželského rozvratu se zabývala i nedávná zpráva kanadského Institutu pro manželství a rodinu. Její titul zní: „Soukromá rozhodnutí – veřejné náklady. Kolik nás stojí selhání rodin“. Zpráva rozebírá ekonomický dopad rozpadu manželství.

Studie odhaduje náklady rozpadů rodin vztažené k vládním výdajům za fiskální rok 2005–2006. Pomoc rozpadlým rodinám stojí přibližně 7 miliard kanadských dolarů (6,1 mld amerických dolarů) ročně. Studie také ukazuje, že manželský rozvrat má zvláště ničivý ekonomický dopad na ženy a vede k tzv. feminizaci chudoby. Dále se zabývá dopadem na děti. Rozvod není spojen jen s chudobou: řada výzkumů ukazuje, že o děti je lépe pečováno v domově dvou rodičů spojených manželstvími.

Sociální dopady

„Když se rodiny rozpadají, a to se dnes děje často, je na nás ostatních, abychom za to zaplatili prostřednictvím státních agentur a institucí,“ říká zpráva. Rozvrat rodiny neznamená jen rozvod; týká se i soužití nesezdaných párů a svobodných matek, které se nikdy ne-

vdaly nebo nežily s otcem svých dětí.

Zpráva připouští, že se někdy tvrdívá, že na struktuře rodiny nezáleží. Ale rodinný život není jen věcí spotřebitelské volby. Vzhledem k ekonomickým dopadům takovýchto rozhodnutí je naprosto legitimní, že jsou vlády znepokojeny budoucností rodinného života. Rozhodnutí v oblasti manželství nejsou jen soukromým uspořádáním, ale bytostnou součástí společnosti.

I když vládní programy mohou nabídnout určitou podporu, jsou jen nedostatečnou náhražkou silného rodinného života. Zpráva uvádí příklad provincie New Brunswick, kde byla v roce 2005 sledována situace lidí pobírajících podpory. Byla u nich zaznamenána ztráta sebeúcty a pocit bezmoci. Podle zprávy vede rozpad rodiny ke třem zásadním charakteristikám: rozpad, nefunkčnost a absence otce.

Kanadská zpráva se odvolává na britskou studii z roku 2007, která zkoumala problém chudoby. Závěr byl, že pokusy státu ulehčit chudobu selhaly a chudoba lidí žijících na okraji společnosti se naopak rozšířila.

V Británii hraje podle ní rozpad rodinných struktur v problému chudoby

zásadní roli, z čehož lze učinit jediný závěr: angažované manželské páry mají nejlepší výsledky, jež se týkají nejen dětí, ale i dospělých.

Kanadská studie připouští, že kompletní rodiny také někdy požadují státní pomoc cestou dávek a podpor, ale podíl takovýchto rodin je mnohem nižší, než je tomu u rodin s jedním rodičem.

Dopad na děti

Kanadané uvádějí, že když se u nich liberalizovaly rozvodové zákony, předpokládalo se obecně, že co je dobré pro rodiče, bude dobré i pro děti. Ale pozdější zkušenost i výzkum ukázaly, že tomu tak není.

„Z toho, jsou-li páry sezdané, nebo ne, lze pozoruhodně přesně předpovědět, jaké to bude mít důsledky pro děti v řadě sociálních aspektů, i když ekonomické faktory vyloučíme,“ říká zpráva. Celou řadu sociálních ukazatelů, jako je užívání drog, akademické výsledky, zdraví a pocit štěstí, jsou ovlivněny právě strukturou rodiny. Jak dětem, tak dospělým je mnohem lépe v situaci stabilního manželství.

„Nelze už debatovat o tom, zda má absence sezdaných rodičů vliv na děti, ale

ZE ŽIVOTA SPOLEČNOSTI

Tři volební obrazy

Vztah společnosti k obecně sdíleným hodnotám prochází zásadními proměnami

Foto: Wikimedia Commons

Minulý víkend se nesl ve znamení voleb do Evropského parlamentu, alespoň v mediální realitě. Běžného voliče, soudě podle účasti, toto téma nijak zvlášť neoslovilo. Přesto, nebo právě proto, se ve třech obrazech – krátkých glosách – ještě vraťme k jejich předešlému i průběhu. S těmito volbami se totiž spojila v českém prostředí řada jevů, které by neměly zůstat zapomenuty.

Obraz první: Vejce, facebook a nezkaženost mládí

V předvolební kampani se v tuzemské krajině poprvé výrazně prosadila nová média a technologie, konkrétně sociální sítě typu Facebook. Sociolog médií Jaromír Volek zmiňuje, že právě v prostředí digitálních sociálních médií se objevil jediný skutečně výrazný fenomén uplynulých voleb – mediálně vděčné téma čistoty a nezkaženosti mládí. „Po dvaceti letech se tak na mediálně-politickou scénu opět vrátili studenti... Zvláště v Čechách jde o významný historicko-politický fenomén, který se jako blaničtí rytíři probouzí v posledním století vždy po dvacetiletém spánku, aby nastavil zrcadlo určité formě arogance moci, která s udivující sociální tupostí neodhadne sílu tohoto fenoménu a podobně jako soudruh Štěpán hlásá, že „tu děti nebudou diktovat, co se má dělat.“ Volek ale kriticky podotýká, že zůstává otázkou,

do jaké míry jde o skutečně spontánní projev či jen o šikovně rozehranou partii spindoktorů některých politických stran. Přesto je podle něj mimo pochybnost, že zmlácené děti spouštějí chování českých voličů mnohem efektivněji než jakékoliv obviňování politiků z korupčního jednání či styky s mafii.

Tuzemští komentátoři i osobnosti, které pocitily nutkání vyjádřit se k vrhání vajec na politiky, se nemohli shodnout v tom, zda je to dobře, nebo špatně, jestli jde o praktiku fašistickou a totalitní, nebo přirozenou a demokratickou. Jenže v postmoderním prostředí „multi-kulti“ jde o akci zbavenou hodnotících znamének. Platí-li postmoderní krédo *anything goes*, tedy všechno je možné, všechno má stejnou hodnotu a význam a neexistuje přirozený řád věcí, proč bychom tedy nemohli házet po politicích vejce? Křesťané se mohou dovolávat desatera, etiky a hodnot, které odkazují ke Kristu a ne-

beskému království, ale jakých hodnot se může dovolávat Evropská unie, která úmyslně a cíleně popírá své křesťanské kořeny, v konečném důsledku tedy i tradici humanismu a demokracie?

Obraz druhý: Kdo jsou dnešní komunisté a kdo je pořád pomlouvá

Předseda KSČM Vojtěch Filip v předvolebním týdnu napsal dopis generálnímu řediteli České televize Jiřímu Janečkovi. V něm si stěžuje na vysílaný dokumentární seriál, zaznamenávající proces s Miladou Horákovou. Jde prý o narušení předvolební kampaně voleb do Evropského parlamentu. A dále: Podobné návraty k minulosti mají podle Filipa sloužit k odvádění pozornosti občanů od současných problémů finanční a ekonomické krize.

Můžeme si povzdechnout nad nestoudností komunistického funkcionáře, který už z pouhých televizních upoutávek pozná, zda pořad je či není objektivní a vyvážený. Co by bylo možné k promítanému záznamu dodat, abychom jej objektivizovali či vyvážili? V závěru svého dopisu Filip možná pochopil, že zrovna stížnostmi na dokument o Horákové trochu přestřelil – nežádá tedy jeho stažení a zastavení vysílání, ale pouze odložení na dobu po volbách. Jako by tím nechtěně parodoval knihu *Kazatel: Je čas pravdu mluvit a je čas o pravdě mlčet*. Podle toho, jak se to nám, rozuměj komunistům, zrovna hodí.

Na celé kauze je ale jedna důležitá a potěšující věc. KSČM poprvé od roku 1989 veřejně přiznala, že je přímým následníkem a dědicem nechvalně proslulé KSČ. Po svých předchůdcích tedy zdědili dnešní komunisté odpovědnost za justiční vraždy, politickou, společenskou a mravní devastaci země. Je dobré vědět, že od teď se na ně lze obracet se žádostmi o nápravu zničených životů a pošlapaných práv. Filip se k vlastním kořenům přihlásil s odzbrojující upřímností a charakteristickou obo-

DOPISY ČTENÁŘŮ

jakostí. Píše: „KSCM je jinou politickou stranou než KSČ a má vlastní historii. To ale neznamená, že se nehlasíme k minulosti i současnosti.“ Takže si vyberte...

A ještě jedna zajímavá věc vyplývá ze stanoviska KSCM k vysílání dokumentu o Miladě Horákové. Kromě primitivního antikomunismu, který Filip odsuzuje, zřejmě existuje ještě antikomunismus sofistický. Ten je podle všeho v pořádku. Když už tedy někdo musí být antikomunistou, ať je jím inteligentně – soudruh Filip nám jistě brzy sdělí, jak by si to představoval, abychom neuráželi jeho jemnocit.

Obraz třetí: Politik má duši a neví, kde ji vyčistit

Jedním z politiků zasažených vzdušnou vlnou vržených vajec byl i František Bublan, bývalý kněz, bývalý ředitel civilní rozvědky, bývalý ministr vnitra a pravděpodobně i příští ministr téhož resortu. Ve svém komentáři pro deník Právo ze 30. května se vyznává, jak jej tato nová zkušenost zasáhla a poznamenala.

Křesťané se mohou dovolávat desatera, etiky a hodnot, které odkazují ke Kristu a nebeskému království, ale jakých hodnot se může dovolávat Evropská unie, která úmyslně a cíleně popírá své křesťanské kořeny?

Ukazuje se, že i přes postmoderní proklamovanou a vzývanou pluralitu má člověk hluboko v sobě zakořeněné bipolární vidění světa, potřebu konstruovat si zjednodušující dichotomie, skrze které uchopí okolní svět. My, pokojní a diskutující tvůrci sametové revoluce, a oni, zvláštní vrhači vajec. My, budovatelé společnosti, a oni, násilníci bavící se destrukcí.

Svůj článek Bublan nazval „Sako dám do čistírny, a duši?“, a přestože se v něm o duši nikde nezmiňuje, je potěšující, že se toto slovo objevilo i v levicovém, materialisticky zaměřeném deníku. Bublanovy stesky jsou navíc dokladem rozšířeného společenského jevu. Můžete jednat jako

bezskrupulozní oportunist, řídit se pouze zákonem vlastního prospěchu, a přesto přijde den, kdy se označíte za staromilce, budete volat po vyšším mravním řádu a schvalovat jen jednání „bohumilé“. Kéž by tato verbální obrátka šla ruku v ruce se skutečnou změnou smýšlení.

Tři načrtnuté předvolební obrazy jsou dokladem toho, že ve společnosti dochází k hlubokým a zásadním proměnám ve vztahu k obecně sdíleným hodnotám, pojmu demokracie i každodenní morálky. Ptáme-li se, jaká je zde role křesťanů, nabízí papež Benedikt XVI. odpověď obsaženou v antickém *Listu Diognetovi*: „...křesťané jsou ve světě tím, čím je duše v těle. Duše miluje tělo, které ji nenávidí, i údy; také křesťané milují ty, kdo je nenávidí. Duše je uzavřena v těle, ale dodává mu síl: také křesťané jsou drženi ve světě jako ve vězení, ale dodávají světu síl. Bůh jim udělil tak vysoké místo, a není jim dovoleno je opustit.“

Ondřej Krajtl

www.radiovaticana.cz

Dokončení ze strany 13

o tom, co dělat se současnou realitou,“ požaduje kanadská zpráva. Bohužel však podíl manželských rodin zřetelně klesá a počet volně žijících párů a osamělých rodičů stoupá. Tento trend je škodlivý i ekonomicky, protože dospělí žijící v manželství se více podílejí na chodu hospodářství a odvádějí vyšší daně.

Ekonomické břemeno

Zpráva poznamenává, že nepanuje jednotná v názorech na to, proč život v manželském páru s sebou nese i hospodářské výhody. Někteří tvrdí, že manželství navozuje u obou manželů větší odpovědnost, zatímco jiní hledají ekonomická vysvětlení, například možnost manželů se specializovat a řadu úkolů v péči o rodinu si rozdělit podle toho, k čemu mají větší talent a schopnosti.

Ať už je důvod jakýkoli, musí mít samozřejmě ekonomický dopad. Autoři kanadské studie se odvolávají na řadu mezinárodních studií o nákladech rozpadu rodin. V únoru 2009 vydala svou zprávu

British Relationships Foundation, nepolitický institut, který usiluje o posílení zlepšení vztahů v silnější společnosti: ten vyčísluje náklady rodinného rozvratu na 37,03 miliard liber (61 miliard US dolarů) ročně.

Další zpráva, kterou vydalo londýnské Centrum pro sociální spravedlnost, odhaduje náklady rozpadů rodin na 20 miliard liber ročně.

Vrátíme-li se ke kanadské zprávě, její autoři vypočítávají, že pokud by počet rozpadlých rodin klesl na polovinu, klesly by náklady daňových poplatníků na neúplné rodiny na pouhé dva miliony kanadských dolarů ročně. Data z kanadského sčítání obyvatel ukazují, že domácnosti se dvěma rodiči jsou nejméně závislé na společenské pomoci, domácnosti osamělých otců jsou závislejší a domácnosti osamělých matek nejzávislejší.

Šťastnější a zdravější

Navíc by takovýto pokles také silně zredukoval utrpení a tramu rodinného rozvratu. „Členové kompletních rodin jsou šťastnější, zdravější a bohatší, ale jsou tu i benefity, jež

přesahují jednotlivé rodiny,“ uvádí zpráva.

Má-li společnost vzkvétat, potřebuje zdravé rodiny. „Obce a čtvrti, kde je málo dospělých mužských vzorů, mají sklon k machismu, násilí a neodpovědnosti mladých mužů, což poškozuje i ty děti, které žijí s oběma rodiči.“

Kanadský Institut pro manželství a rodinu v závěru své zprávy uvádí konkrétní doporučení. Je to například výchova k manželství na středních školách, kde by se mluvilo o veřejných benefitech manželství a nákladech rozvodů. Požaduje také, aby vláda publikovala jasné údaje o tom, kolik se vynakládá na podpory kohabitujiících a osamělých rodičů. Doporučuje také reformovat daňový systém, aby břemeno sezdaných párů bylo lehčí. Stát by měl také chápat rozdíl mezi manželstvím a kohabitací a měl by prosazovat manželství právě kvůli výhodám, jež na rozdíl od kohabitace přináší. Tyto požadavky jsou založeny na silných empirických důkazech.

P. John Flynn, LC

Z angličtiny přeložila mf

DOPISY ČTENÁŘŮ

Několik poznámek ke stránkám „Z politiky“ [RCM 11/2009]

V závěru článku Matyáše Zrna je konstatována existence mnoha způsobů prosazování křesťanských hodnot a politického boje.

Pravdivé v tom, že nevyznáváme jedinou svatou katolickou politickou stranu ani od žádné strany nečekáme věčnou spásu. Máme však u nás politický systém založený na soutěži politických stran, a tedy ty všechny ostatní způsoby včetně působení mnohých křesťanů v mnoha různě orientovaných i desorientovaných politických stranách, ač jsou třeba potřebným a vhodným doplňkem křesťansky orientované strany, nemohou ji prostě nahradit.

V článku užívané pojmy levicovosti, pravicovosti a konzervativnosti považují za zavádějící. Původní význam politické pravicovosti a levicovosti je poměrně nezají-

mavý – jde o zasedací pořádek. Novodobě se používá (vůbec si nejsem jistý, jestli jednotně) pro vyjádření postoje, kolik by toho měl dělat stát. Proti čemuž se právem křesťanští demokraté spolu se sociální naukou církve vymezují principem subsidiarity, který není jakýmsi umístěním na pomyslné pravo-levé ose. Dovést tento princip – že na vyšší úrovni by se mělo řešit jen, co není (uspokojivě) řešeno na úrovních nižších – ke konkrétnímu uplatnění ve všech oblastech života společnosti – to je velice zajímavé téma.

Spravedlnost ovšem aspoň v našich poměrech vyžaduje, aby, když stát něco dělá s nějakými náklady ze společných peněz, neméně ze společných peněz přispíval těm ze svého hlediska nižším subjektům, které dělají totéž (např. rodičům vychovávajícím, nebo i učícím své děti stejně jako státním děcákům a školám).

Zaujaly mě i dotazy položené kandidátům na místo předsedy KDU-ČSL: skoro víc než příslušné odpovědi. Z jedné strany je pravda, že odpovědi na záluďné

položené otázky mají svou zcela zvláštní vypovídací hodnotu, nicméně:

Otázka na zvyšování daní bez souvislosti s výdaji a dluhy státu je zajímavá. Daně přece musí pokrýt výdaje a dluhy státu. Krásná je idea nízkých a vhodným způsobem rovných daní nenutícím ke spekulacím, k zápasům o společné zdanění a podobně: nedostatek peněz ve státní kase může ovšem vést k podstatně většímu zdanění bohatších.

Osobně při volbách budu koukat na to, kdo jak chce všem zajistit právo na život, na bydlení a (placenou) práci; ostatní nespravedlnosti i spravedlnosti, hlouposti i chytrosti jsou přece jen druhořadé. Jistě, věčná spása je zdaleka nejdůležitější, ale i například odstranění stávajících nespravedlností vůči církvi je za současné situace už mezi těmi druhořadými záležitostmi. (Tím nemyslím, že ty druhořadé záležitosti nejsou vůbec důležité.) A právo na mučednickou smrt u nás žádná strana asi slibovat nebude.

P. Vít Jůza.

Liturgická čtení

5. 7. Neděle	Iz 61,1–3a, Žl 117, 2Kor 4,1–2.5–7, Lk 10,1–9		
	Slavnost sv. Cyrila a Metoděje		
6. 7. Pondělí	Gn 28,10–22a, Žl 91, Mt 9,18–26	9. 7. Čtvrtek	Gn 44,18–21.23b–29;45,1–5, Žl 105, Mt 10,7–15
	sv. Marie Gorettiová		sv. Veronika Giulianiová
7. 7. Úterý	Gn 32,23–33, Žl 17, Mt 9,32–38	10. 7. Pátek	Gn 46,1–7.28–30, Žl 37, Mt 10,16–23
	sv. Willibald		sv. Amálie
8. 7. Středa	Gn 41,55–57;42,5–7a.17–24a, Žl 33, Mt 10,1–7	11. 7. Sobota	Př 2,1–9, Žl 34, Mt 19,27–29
	sv. Kilián		Svátek sv. Benedikta

12. 7. Neděle	Am 7,12–15, Žl 85, Ef 1,3–14, Mk 6,7–13		
	15. neděle v mezidobí		
13. 7. Pondělí	Ex 1,8–14.22, Žl 124, Mt 10,34–11,1	16. 7. Čtvrtek	Ex 3,13–20, Žl 105, Mt 11,28–30
	sv. Jindřich		Panna Maria Karmelská
14. 7. Úterý	Ex 2,1–15a, Žl 69, Mt 11,20–24	17. 7. Pátek	Ex 11,10–12,14, Žl 116B, Mt 12,1–8
	bl. Hroznata, sv. Kamil de Lellis		sv. Česlav a Hyacint
15. 7. Středa	Ex 3,1–6.9–12, Žl 103, Mt 11,25–27	18. 7. Sobota	Ex 12,37–42, Žl 136, Mt 12,14–21
	sv. Bonaventura		sv. Emilián

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, Mgr. Dagmar Kopecká, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 15 Kč, což ročně znamená 315 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.